

Strips van zegels

Tom Loorij

Postadministraties geven zegels soms uit op een bijzondere manier. Ze doen dat dan in de vorm van een strip. Simpel gezegd: een strip is een aantal zegels (meestal vier of vijf) die horizontaal aan elkaar vast zitten. Bij voorkeur hebben de soorten op de zegels op één of andere manier iets met elkaar te maken.

Verenigde Staten.

Joegoslavië.

Norfolk eiland.

In zijn eenvoudigste vorm kunnen het afbeeldingen van soorten van dezelfde familie zijn. Een voorbeeld daarvan is een reeks van vijf zegels met kolibries van de Verenigde Staten uit 1992. Aan deze strip zit wel een bijzonder aspect. De hele familie telt wel 320 soorten. Deze zijn allemaal vrijwel geheel beperkt tot Midden- en Zuid-Amerika. Slechts tien van die soorten komen in de Verenigde Staten voor; vijf hiervan zijn afgebeeld. Het aardige is dat ze allemaal in een ander deel van het land voorkomen en ook in een andere biotoop. Het kost te veel ruimte om ze allemaal te beschrijven, maar het is leuk te weten dat de op één na meest rechtse kolibrie – de Rosse Kolibrie *Selasphorus rufus* – de meest noordelijk voorkomende kolibrie ter wereld is. Deze soort komt zelfs in Alaska voor! Een ander voorbeeld is de strip van het voor-

Weetjes over vogelpostzegels

Dit is de vierde aflevering van de reeks 'Merkwaardige en interessante weetjes over vogelpostzegels' geschreven door Tom Loorij. In voorgaande afleveringen kwamen 'foute vogelnamen', nationale vogels uit andere landen en nesten van vogels als thema op postzegels aan de orde. In komende nummers van *het Vogeljaar* zullen meer afleveringen volgen. Tom Loorij is al jarenlang een verwoed verzamelaar en hij brengt u graag op de hoogte van merkwaardige en interessante weetjes over vogelpostzegels. Hij is ook co-auteur van het boek 'Vogels op de cm²' dat op de shortlist voor de Jan Wolkers Prijs 2017 heeft gestaan.

Meer informatie over dit onderwerp is te vinden op de website van de Motivgroep Ornithologie (<http://www.mg-o.de>), die ook een Nederlandstalige afdeling heeft (<http://www.mg-o.de/mgon-laktueel.htm>).

malige Joegoslavië uit 2002 met vier zangvogels, leuk geïllustreerd met zangnootjes op de zegels. Vier zult u zeggen, het zijn er toch vijf? Maar als je goed kijkt zie je dat de middelste afbeelding helemaal geen postzegel is. Het is een zogenaamd tussenstuk zonder waarde-aanduiding en zonder de landsnaam. Van links naar rechts zijn afgebeeld: Roodborsttapuit *Saxicola rubicola*, Paapje *Saxicola rubetra*, Pimpelmees *Cyanistes caeruleus* (op de zegel staat nog de oude familienaam *Parus*) en Zanglijster *Turdus philomelos*. Vaak wordt op de zegels van zo'n strip dezelfde vogelsoort afgebeeld. De Norfolkbrilvogel *Zosterops albogularis* staat als 'ernstig bedreigd' op de Rode Lijst van bedreigde soorten. Hij is al twintig jaar niet meer gezien en wellicht al uitgestorven. De strip met deze soort van Norfolk-eiland stamt uit 1981 toen hij daar nog met zekerheid voorkwam. Wellicht heeft de broedhistorie die op deze strip wordt uitgebeeld al historische waarde. Van links naar rechts: een paartje, vogel broedend op het nest, vogel met blauwe eierschaal, het voeren van de jongen en twee uitgevlogen jongen.

Een heel ander idee is te zien op een strip van de Bahama's uit 1982. We krijgen hier een

prachtig kijkje in het intieme leven in een kolonie flamingo's *Phoenicopterus ruber*. De achtergrond loopt op alle zegels door en we zien volwassen vogels, nesten met een ei, pasgeboren kuikens, al wat grotere jongen en bijna volwassen jongen.

Een strip van Isle of Man uit 2006 laat vijf soorten zien, elk geschilderd in hun eigen specifieke biotoop. Deze juweeltjes zijn gemaakt door Jeremy Paul die veel natuurafbeeldingen heeft geschilderd en op het eiland woont. Paapje *Saxicola rubetra*, Blauwe Kiekendief *Circus cyaneus*, Goudhaan *Regulus regulus*, Grote Gele Kwikstaart *Motacilla cinerea* en Winterkoning *Troglodytes troglodytes*, elke soort weergegeven in een totaal andere biotoop.

Ook een strip van Litouwen uit 2007 laat twee soorten zien in hun karakteristieke biotoop, de Poelsnip *Gallinago media* en de Kwartelkoning *Crex crex*. Let weer op het tussenstuk (geen vogelzegel!) met een roepende Kwartelkoning.

Op een strip van Roemenië uit 2009 worden tegen een doorlopende achtergrond, vier karakteristieke vogelsoorten van de Donaudelta afgebeeld. We zien hierbij ook een nieuwe variatie: de zegels aan de uiteinden hebben een

Bahama's.

Isle of Man.

Litouwen.

Roemenië.

Guernsey.

Groot-Brittannië.

kleiner formaat dan de twee middelste zegels. De afgebeelde soorten, IJsvogel *Alcedo atthis*, Steltkluit *Himantopus himantopus*, Grote Zilverreiger (tegenwoordig *Casmerodius albus*, maar op de zegel nog *Egretta alba*) en Sakervalk *Falco cherrug* zijn overigens niet allemaal echt karakteristiek voor het gebied. Zo'n doorlopende achtergrond zien we ook op een strip van vijf zegels uit Guernsey (1991), een kust met steentjes en schelpen en vijf soorten die daar hun voedsel zoeken. Van links naar rechts Scholeksters *Haematopus ostralegus*, Steenlopers *Arenaria interpres*, Bonte Strandlopers *Calidris alpina*, Wulpen *Numenius arquata* en Bontbekplevierden *Charadrius hiaticula*. Interessant is dat de Steenloper en de Bonte Strandloper in zomerkleed zijn afgebeeld; de Steenlopers op alle drie de middelste zegels.

De strip die ik persoonlijk het allermooiste vind is eigenlijk een dubbele strip. Deze is van Groot-Brittannië uit 2003. Natuurfotograaf Stephen Dalton heeft de vliegbeelden van twee soorten op foto kunnen vastleggen. Boven de Kerkuil *Tyto alba* tegen een zwarte achtergrond als nachtvoegel en onder de Torenvalk *Falco tinnunculus* tegen een lichte ondergrond als dagroofvogel. Zelden zullen deze twee soorten zo in detail zijn gepresenteerd.

Het moge duidelijk zijn dat een strip dus duidelijk een zeer toegevoegde waarde heeft ten opzichte van een gewone serie zegels. Vogels worden geportretteerd in verschillende levensstadia of in hun eigen biotoop. De hier besproken strips zijn maar een kleine selectie van het uitgegeven aanbod van vogelstrips.

■ T.P.J. Loorij, Rozentuin 31, 2272 XA Voorburg, e-mail: tloorij@xs4all.nl.